

Upravnstvo: Ljubljana, Knafjeva
ulica 5. — Telefon št. 3122 3123,
3124 3125 3126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Seles-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190
Računi pri pošti: Ljubljana, Ljub-
ljana št. 11.842, Praha čisto
78 180, Viena št. 105 241

Naročnina znaša mesečno 25.— Din.
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafjeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582)
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi p-
tarifu

Ministri na Bledu

Na Bled so prišli poročat vladarju skoro vsi mini-
stri z ministrskim predsednikom na čelu — številne
avdijske na dvoru

Bled, 27. avgusta. M. Tekom zadnjih dni so se zbrali na Bledu, kjer biva Nj. Vel. kralj z vso kraljevsko družino, skoro vsi člani vlade z ministrskim predsednikom, generalom Živkovičem na čelu. G. ministrski predsednik je prišel na Bled že včeraj v spremstvu svojega kabinetnega šefa ter se je nastanil v vili »Metlita«. Danes so prispele še ministri dr. Srškič, dr. Ljotič, Nikola Uzunović, Stanko Šibenik in Nikola Preka. Večnoma so nastanjeni v Park-hotelu. Tekom današnjega dne so bili ministrski

predsednik general Živkovič ter ministri Uzunović, dr. Srškič, Preka in dr. Šibenik v avdijski pri kralju. Danes opoldne so imeli skupno kosilo v Park-hotelu. Kosila se je udeležil tudi bivši finančni minister dr. Svrljuga, ki se mudi že delj časa na Bledu. Na Bled sta prispela med drugimi tudi bivša ministra gg. Demetrovič in dr. Grisogono, že delj časa pa se mudita na Bledu, kakor znano tudi naš poslanik v Pragi g. dr. Kramer in bivši minister dr. Svetislav Popović.

Viharen sprejem nove madžarske vlade

Nastop Karolyjevega kabineta pred parlamentom —
Burne demonstracije socialistov

Budimpešta, 27. avgusta. Danes se je parlamentu predstavila nova vlada grofa Julija Karolyija. Cenprav je bilo deževno vreme, se je pred parlamentom zbrala vendar toliko množica, da je morala policija postaviti kordon in zadržati naval občinstva. Vse galerije v zbornici, vse tribune in vsa poslanska mesta so bila zasedena. Dosedanji ministri so si le s težavo našli sedeže v poslanskih klozah. Novi ministri so tik pred začetkom svoje vstopili kornativno v dvorano, kjer jih je pozdravilo burno ploskanje vladnih strank, obenem pa protestni vzkliki socialističnih demokratov. Več minut se soloh ni moglo čuti predsednika zbornice, ko je otvarjal sejo. Citiranje dekretov o demisijski stare in imenovanju nove vlade je utonilo v silnem hruonu. Socialni demokrati so klicali v zboru: »Živela plošna taina volilna pravica!« Ko so se čitala imena novih ministrov, so pri imenih notranjega ministra in vojnega ministra burno vzklikali: »Doli!«

Ko je predsednik vlade grof Karolyi vstal, da bi prečital vladino izjavo, se je hruon nekoliko polezel. Niezova izjava vsebuje v glavnem vse, kar je rekel že v svojem znanem govoru na banketu vladnih strank. Pred vsem obljublja, da bo vlada posvečala vso pozornost rešitvi gospodar-

skih in finančnih vprašanih. Ko je čital besede, da bo vlada poskrbela, da ne bo na Madžarskem nihče stradal, so odgovarjali socialno-demokratski poslanci: »Toda ne s kruhom, temveč s policijskimi atakami!« Grof Karolyi je naglašal, da bo vodil krščansko in nacionalno politiko, prosto vsake plemenske mržnje, in da bo vse državljane ocenjeval samo po tem, v koliki meri bodo vršili svoje državljanske dolžnosti.

Nato je govoril o odnosih Madžarske do Anglije, Francije, Italije in Nemčije ter do posameznih sosednjih držav. V nekaterih odnošajih obstajajo sicer gotova politična nasprotstva, ki se pa bodo mirno likvidirala.

Svoj govor je zaključil med burnimi protesti socialistov in viharnim ploskanjem pristašev obeh strank, nakar je zbornica prešla v razpravo.

Prva sta govorila zastopnika vladnih strank. Za njima se je dvignil socialno-demokratski poslanec Karol Payer, čegar govor je izrazil silen hruon. Predlagal je, naj se vlada grofa Bethlena, ki je zakrivila finančni in politični polom države, postavi pod obtožbo. Vladne stranke so seveda viharo protestirale proti temu predlogu.

Seja je bila zaključena ob pol 3. popoldne.

Dvajseta revolucija v dvajsetih letih

Deseturna pobuna vojaštva v Lizboni — Po ogorčenih bojih je vlada upor zopet zatrla

Lizbona, 27. avgusta. Včeraj dopoldne je izbruhnil v Lizboni vojaški upor, ki na ga je vlada v teku dneva zadušila. Uporniki so bili razoroženi njihovi voditelji pa so pobegnili. Vstaja je prišla povsem nenadoma. Med vstaji in vladi zvestimi četami se je razvil boj, v katerega so posežili v več mestnih okrajih tudi toonovi. Uporniško letalo je v okolici mesta vrzelo bombo, ki je neko osebo ubila. Stiri na ranila. Tudi na glavnih cestah so uporniki metali bombe in ročne granate, ki pa so povzročile le malo škodo, ker so bile ceste prazne in vse trgovine ter banke zaprte. Dohode v ministrstvu je zasedlo vladi zvesto vojaštvo s strojnimi. dočim so se člani vlade zbrali v vojašnici republikanske garde. Ob pol 3. popoldne se je posrečilo vladi vzpostaviti red. V bojih je bilo ubitih in ranjenih mnogo vstašev. Točno število žrtev na obeh straneh še ni znano.

Madrid, 27. avgusta. AA. Po poročilih iz Portugalske je revolucionarji prekrat nastal zaradi nezadovoljstva z imenovanjem novega vojnega ministra. Meščani in vojniki so vdrl v tri lizbonske vojašnice, kjer so se jim pridružili tamošnje čete. Nato so se uporniki zbrali v parku Edvarda VII. in oddali bombardirali državne zgradbe. dočim so se letalci z letališča Alberti s svojimi letali dvignili nad mesto, se pridružili upornikom in spuščali bombe in prozlake. Vladne čete pa so na kratkih borbah premagale upornike in ob 17.50 zopet obvladale položaj. Trije letalci so pobegnili iz Portugalske, druge pa so zaprli.

Lizbona, 27. avgusta. Č. Včerajšnji revolucionarni poizkus je bil že dvajseti od leta 1910. dalje, ko je bila proglašena republika. Upor je trajal vsega skupaj 10 ur ter je bil zvečer že popolnoma vzpostavljen mir v me-

stih in okolici. Upor sta započela ob 7.30 zjutraj dva artiljerijska polka, ki so se jima pridružili meščani ter tudi del ostalega vojaštva. Med uporniki in vladnimi četami se je razvila ogorčena borba. Vladi je takoj odpotila zvesto vojaštvo s strojnimi proti upornikom, ki so se močno upirali. V bojih je bilo ubitih 10 oseb, 50 pa hujše ranjenih. Da gre za poizkus revolucije, se je v hipu razvedelo po vsem mestu, vendar pa je bilo ob 5. popoldne že vse končano. Zlasti je učinkovalo, da so bili vstaji tako hitro poraženi, ker je bil prijet eden izmed njihovih voditeljev polkovnik Antunez. Vladi je že zjutraj pustila ustavit vsi telefonski in brezžarni promet s pokrajino ter je tako preprečila, da se ni nikjer drugod pridružilo vojaštvo revolucionarjem.

Žrtve revolucije

Lizbona, 27. avgusta. Uradni komunikacije vlade javlja, da je bilo pri zadnjih bojih proti upornikom 40 mrtvih in 400 ranjenih. 550 upornih vojakov je že v zaporu. Vladi izjavlja, da se z uporniki ni spustila v nobena pogajanja in da so se brez-pogojno vdali. Vsa poizkusa prevrata se bo udušila brez-pogojno z orožjem. Telefonski promet z inozemstvom še ni vzpostavljen. Topniški ogenj je hudo poškodoval telefonsko centralo in več javnih poslopij, med njimi tudi vladno palačo. Pričakuje se, da bodo voditelji upora, v kolikor še niso aretirani, skušali pobegniti v Španijo.

Pravi vzrok revolucije

Madrid, 27. avgusta. AA. Znan portugalski politik, ki je moral nekoč pobegniti iz Portugalske v Madrid, je izjavil novinarjem, da je včerajšnji poizkus revolucije na Portugalskega posledica znižanja plač oficirjem in vojakom.

Nesreča v Zadarskem prelivu

Šibenik, 27. avgusta. V Zadarskem prelivu se je potopila jadralna polna peska. Iz neznanih vzrokov je pričela vodirati v ladjo, ki se je v par hipih potopila ter potegnila s seboj vso posadko. Utonila sta dva mornarja, in sicer zet in sin lastnika jadrnice, dočim so se ostali še mogli rešiti.

Svetovni prvak v kolesarjenju

Kodanj, 27. avgusta. AA. Svetovno prvenstvo v kolesarstvu po cestah si je v skupini profesionalnih dirkačev priboril Italijan Guersa. V amaterski skupini pa danski kolesar Hansen.

»Do X« v New Yorku

New York, 27. avgusta. Danes ima prispevi v New York »Do X«, ki mu pripisujejo veličasten sprejem. Posadka velikega nemškega letala bo po prihodu svedčano sprejeta v mestni posvetovalnici, kjer bodo vsi njeni člani proglašeni za častne meščane New Yorka.

BOLJŠEVIKI ODKLANJAJO POLJSKE POGOJE ZA SPORAZUM

V Moskvi demantirajo vesti o nenapadalni pogodbi med Rusijo in
Poljsko in v ale krivdo na Poljake

Pariz, 27. avgusta. AA. Havas poroča iz Moskve, da je poljski poslanik v Moskvi izročil 23. t. m. komisariatu za zunanje zadeve noto, s katero odgovarja poljska vlada na sovietski predlog o zaključitvi pakta o medsebojnem nenapadanju. Poljska nota se naslanja na predloge iz leta 1926 in 1927, ki jih je sovietska vlada takrat smatrala za nesprejemljive. Nota vsebuje sicer neke nove predloge, ki pa ne bodo olajšali pogajanj, temveč bodo bržkone le oslabilili položaj.

Moskva, 27. avgusta. d. Ruska brezžarna agencija obavlja: Poljski poslanik P-ek je 23. t. m. izročil v zunanji komisariatu dokument, ki obnavlja l. 1926 po sovietskem poslaniku Voikovu poljski vladi izročen paket pogodb o nenapadanju. Dokument vsebuje tudi pregled pogodb, pod katerimi bi bila poljska vlada takrat pripravljena podpisati s Sovjetsko unijo pogodbo o »nenapadanju«. Ta pogoda je sovietska vlada smatrala za nesprejemljive. Kakor znano, so bila zaradi teh pogodb pogajanja leta 1927 dejansko prekinjena in se kasneje niso obnovila. V kolikor se poljska vlada ni od-

povedala svojim pogodbam ter jih sovietska vlada ni sprejela, tudi ni bilo povoda za obnovo pogajanj. Kakor omenjeno, obnavlja sedaj od poslanika Pateka izročeni dokument iste poročila ter se pristavlja novega ki dosele pri pogajanjih ni bil omenjen. Omenjeni dokument torej ne predstavlja napredka v poljsko-sovietskih pogajanjih, temveč »nadgradnjo«. Poljski poslanik pri izročitvi dokumenta v ostalem ni predlagal obnove pogajanj in je tudi izročeni dokument označil le kot resume pogajanj iz l. 1926-27.

Poljslužbeno se o pogajanjih med Moskvo in Varšavo poroča: Poljska vlada se je zadovoljila samo s poizkusom, da pride z Rusijo paralelno z rusko-francoskimi pogajanjimi do sporazuma o pogodbah glede nevarnosti in nenapadanja. To je storila z noto od 23. t. m., ki obnavlja samo ruski predlog za zaključitev pogodb o nenapadanju kakor je bil formuliran l. 1926 in predložen poljski vladi. Poljska nota obnavlja obenem poročila, ki jih je takrat postavila poljska vlada in zaradi katerih so se smatrala nadaljna pogajanja nemogoča. Sov-

jetska unija je označila takrat kot nesprejemljivo predvsem zahtevo, da nastane v pogajanjih Poljska skupno z vsemi baltskimi državami, razen tega pa je smatrala kot nesprejemljive tudi pogoje glede haaškega razsodišča in Društva narodov. Kakor izjavlja zunanji komisariat, je poljska vlada tem starim poročilom, ki itak onemogočajo pogajanja, pridružila še nove, o katerih vsebini se sicer ne poroča ničesar, o katerih pa zatrijevali, da pomenjajo samo korak nazaj in ne naprej na poti do rusko-poljske pogodbe.

Litvinov v Berlinu

Berlin, 27. avgusta. d. Danes je prišel v Berlin nemški poslanik v Moskvi dr. Dirksen, za jutri pa pričakujejo prihod ruskega ljudskega komisarja Litvinova, ki se bo na poti k zasedanju Evropskega odbora v Ženevi ustavil v Berlinu ter porabil priliko, da se sestane z državnim zunanjim ministrom dr. Curtiusom o razgovoru o problemih, ki trenutno interesirajo Nemčijo in Rusijo. Vsekakor bosta govorila tudi o pogajanjih, ki jih vodi Rusija v tem času z drugimi državami.

Avstrija še vedno okleva

Kljub zagotovitvi se ne vrši nikakršna kontrola nad vlaki,
ki gredo v Jugoslavijo

Beograd, 27. avgusta. p. Ko je bilo po atentatih na naše vlake ugotovljeno, da so atentatorji položili peklenke stroje v vagona na avstrijskem ozemlju, so se naše oblasti obrnile na avstrijske oblasti, ki so slovesno obljubile, da bodo v bodoče na meji vršile strog pregled vagonov, namenjenih v Jugoslavijo, kakor tudi potnikov in prtljage. Ta obljubljen pregled je izostal. Vsakdo vstopa v vake, kakor hoče in kjer hoče. Atentatorjem je še nadalje odprta pot do naše meje. Na ta način avstrijske oblasti ne iz-

polnjujejo svoje obljube o pregledovanju vlakov in zato pada nanje tudi odgovornost, če se v teh razmerah in pod takimi pogoji mednarodni železniški promet ne more vzpostaviti v polnem obsegu, kakor je bilo dogovorjeno na konferenci mednarodne zveze za potniški promet v Curihu. Tudi zasledovanje obeh atentatorjev Hraniloviča in Seletkoviča se vodi na način, ki že vnaprej kaže, da avstrijskim oblastem ni do tega, da bi ju aretirale.

Angleška vlada na delu

Ukrepi za sanacijo državnih financ morajo biti iz-
vedeni do oktobra — Možnost uporabe zasilnih uredb
— Vesti o volitvah

London, 27. avgusta. d. Včeraj ob 3. popoldne se je nova vlada sestala k svojemu prvi seji. Na seji je bil dosežen sporazum, da se parlamentu ne bodo predložili zakonski načrti, o katerih bi obstajala različna mišljenja posameznih strank in da se mora sanacijski program čim hitreje sprejeti v spodnji in zgornji zbornici.

Se nezasedeno mesto vojnega ministra je bilo včeraj poverjeno bivšemu poslaniku v Parizu markiju Creweju, ki je pripadnik liberalne stranke.

Kakor poroča »Daily Mail«, bo nova vlada zahtevala od parlamenta pooblastila, ki ji bodo omogočila izvajati program štednje tudi s pomočjo zasilnih uredb. Po tej proceduri, ki se je doslej v Angliji le redkokdaj uporabljala, bodo sklepi vlade potrebovali le potrdila kronskega sveta, da dobe zakonsko moč. Na ta način bo delo parlamenta še bolj skrajšano in že sedaj je gotovo, da bodo ukrepi, potrebni za doseg proračunskega ravnotežja, uveljavljeni že do meseca oktobra.

Značilno je, da se tako med konservativci, kakor tudi med liberali pojavljajo mnogi glasovi proti razpustu parlamenta takoj po uveljavitvi sanacijskih ukrepov. V teh krogih pravijo, da bi bilo nesmiselno, ako bi vlada povedla Anglijo ponovno v razburjenje parlamentarnih volitev, ko si je komaj iznova pridobila zaupanje inozemstva in domačega prebivalstva. Govori se celo o tem, da bo nova vlada ostala na svojem mestu do sprejetja prihodnjega proračuna, to je do septembra l. 1932.

London, 27. avgusta. d. Listi poročajo, da bodo novi davki obsegali dopolnilni dohodninski davek za lastnike obveznic državnih in občinskih posojil, obdavčenje luksuza in povišanje davkov na pivo, žgane pijače ter tobak. Novi gospodarski in finančni zakon, s katerim bo uveljavljen vsadni program, bo predložen parlamentu 8. septembra.

Strokovni svet delavske stranke se bavi z izdelavo načrta o uvedbi dopolnilnega dohodninskega davka za pokritje stroškov za zavarovanje brezposelnih. Ta načrt bo predložen parlamentu kot protipredlog k vladnemu predlogu o znižanju podpor brezposelnim. Davka prosti eksistenčni minimum naj bi se po tem načrtu zmanjšal na 250 funtov (70.000 Din) na leto. Po mnenju strokovnih organizacij bi tako splošno obdavčenje mnogo bolj odgovarjalo zahtevi po vsestranskih žrtvah, kakor pa znižanje plač in brezposelnih podpor.

Macdonald o znižanju podpore brezposelnim

London, 27. avgusta. AA. Najvažnejšo sporno točko med Macdonaldom in delavsko stranko ter strokovnimi organizacijami tvori vprašanje podpore za brezposelne. Kakor znano, namerava nova vlada to podporo znižati za 10 odstotkov. Ta ukrep zagovarja tudi Macdonald. V posebnem osebnem pismu članom delavske stranke v parlamentu pravi Macdonald, da bo ta pod-

pora dejansko še vedno za pol odstotka boljša kakor je bila pred dvema letoma, ko je bil obči indeks življenjskih potrebščin za nad 10 odstotkov večji nego je danes. Če bi nova vlada ne poskrbela za obnovo kredita, bi nastale katastrofalne posledice, ki bi v prvi vrsti prizadele siromašno prebivalstvo. Ta škoda bi bila mnogo hujša nego bo predvideno znižanje podpore za brezposelne. Zato naj se ne prenegljuje s svojo sodbo dotlej, dokler ne bodo mogli jasno presoditi položaja. Če bi nova vlada ne izdala takojšnjih ukrepov za ravnotežje financ, bi bila brezposelnostna podpora v nevarnosti, da popolnoma odpade.

Zunanji minister ne bo šel v Ženevo

London, 27. avgusta. d. Diplomatski sodržnik »Daily Telegrapha« je mnenja, da zunanji minister lord Reading ne bo mogel potovati v Ženevo, ker so velika finančna vprašanja države tako važna, da nihče izmed 10 članov vlade ne more v tem času odstopati v inozemstvo. Zato se v Ženevi ne bodo razpravljala nobena važna vprašanja in bodo vsi važnejši problemi odrojeni na nakasnejši čas. Namesto zunanjeje ministra bo potoval v Ženevo na zasedanje Društva narodov lord Robert Cecil ali na lord Irwin.

Macdonald bo pustil politiko

London, 27. avgusta. g. Opozicija strokovnih organizacij in delavske stranke proti Macdonaldu postaja vedno oostrejša. Zveza rudarjev v Macdonaldovem volilnem okraju Graham Harbour je postavila proti ministrskemu predsedniku protikandidata. Kakor poroča »Daily Express« se namerava Macdonald, ki bo meseca oktobra star 65 let, po rešitvi naloga nacionalne vlade popolnoma umakniti iz političnega življenja. Ako ne pride do nepričakovanih dogodkov, bo spomladaj odšel na studijsko potovanje okoli sveta. Po svojem povratku bo najbrž imenovan za lorda in za člana gornje zbornice.

Štedenje v Nemčiji

Berlin, 27. avgusta. d. Člani berlinskega magistrata in predsedniki berlinskih okrajnih uradov so sklenili na skupni seji, da se odpovedo za čas gospodarske krize 20 odstotkom svojih plač. Obenem so določili program štedenja. Črtani so vsi izdatki za nove zgradbe, v vseh šolah bo zmanjšano število razredov ter odpuščeni več sto ne-determinativni učitelji. Tudi izdatki za socialno skrbstvo bodo zmanjšani. Berlinski magistrat prikaže, da bo prištedil na ta način 75 do 90 milijonov mark do konca proračunskega leta.

Pogajanja med Španijo in Vatikanom

Madrid, 27. avgusta. Č. Papežev nuncij je posetil ministrskega predsednika Zamoro ter z njim dalje časa konferiral o celotnem kompleksu odnosov med cerkvijo in državo ter o slučaju kardinala Segure. Politični krogi so mnenja, da je bil ob tej priliki dosežen sporazum med obema stranikama, ki sta bili obe pripravljene za kompromis.

Agrarna reforma v Španiji

Madrid, 27. avgusta. d. Uradni list je včeraj objavil vladni odlok, s katerim stopa v veljavo zemljiška reforma. Agrarni urad bo pričel posloovati, kakor hitro bodo sprejeta v parlamentu glavna načela agrarne reforme. Tozadevni načrt je bil že izročen posebnemu odboru v proučitev.

Kriza v sovjetski vladi

Pariz, 27. avgusta. Č. Agencija Radio poroča iz Moskve, da so štirje sovjetski ljudski komisarji, med njimi Nikojan, podali ostavko. Vzroki in podrobnosti demisije niso znani.

Nenadna smrt mariborskega trgovca v Splitu

Split, 27. avgusta. n. Danes je v Splitu v hotelu »Bellevue« nenadoma umrl mariborski trgovec Fran Beran, zadet od kapi. V Splitu se je mudil s svojo soprogo na odih. Poklicani zdravniki so mogli ugotoviti samo smrt. Truplo so prepeljali v splitsko mrtvašnico, odkoder bo prepeljana v Maribor.

Sprejem v železniško prometno službo

Beograd, 27. avgusta. AA. Železniška prometna šola je rešila prošnje kandidatov za to šolo. Od 443 kandidatov ima 45 kandidatov maturo; 8 razredov srednjih šol ima 94 kandidatov; 7 razredov pa so končali 304 kandidati. Šolsko vodstvo je izbralo 183 kandidatov in jih sprejelo v šolo in 100 s maturo 29, s 8 razredi srednje šole 30, s 7 razredi pa 124. Sprejeti kandidati bodo morali na zdravniški pregled in položiti prijavi izpit. Ostali kandidati so bili odbiti zaradi slabih uspehov in zaradi nezadostnih dokumentov njihovih prošelj. Zdravniški pregledi in sprejemni izpiti bodo od 26. t. m. naprej.

Skupščina Glavne zveze srbskih kmetijskih zadrug

Beograd, 27. avgusta. AA. Glavna zveza srbskih kmetijskih zadrug je poslala vsem kmetijskim zadrugam vabilo na 29. redno skupščino glavne zveze srbskih kmetijskih zadrug, ki bo 25. in 26. septembra t. l. v Skoplju. Zasedanje se začne ob 9. zjutraj.

Ugodne posledice ukinitve nemške takse za Dalmacijo

Split, 27. avgusta. n. Tukašnji potniški urad sprejema veliko število prijav iz Nemčije o prihodu nemških turistov. Prijavljeneh je tudi nekaj večjih ekskurzij. Pričakujejo, da se bo po ukinitvi takse 100 mark za potovanje iz Nemčije v inozemstvo poset nemških gostov v našem Primorju zopet znatno povečal.

V Solnogradu aretirani Jugoslovenci

Solnograd, 27. avgusta. s. Organi zvezne policije so na kolodvoru v Solnogradu ustavili sumljivo osebo ki se je legitimirala kot Franc Berger. Na podlagi daktilografske preiskave pa se je dognalo, da gre za nekoga Lenarta Skrinjarja, rojenega leta 1899, v Pregradu v Jugoslaviji. Skrinjar je bil zaradi tatvin že večkrat kaznovan ter izgnan iz Avstrije. Izročen je bil sodišču.

Brezposelnost v Ameriki

New York, 27. avgusta. Č. Delavske organizacije so ugotovile, da znaša število brezposelnih v Zedinjenih državah že sedaj 7 milijonov oseb. Ako se prištejejo še člani njihovih družin, bo v letošnji zimi v največji bedi 23 milijonov prebivalcev.

Atentat na rumunski vlak

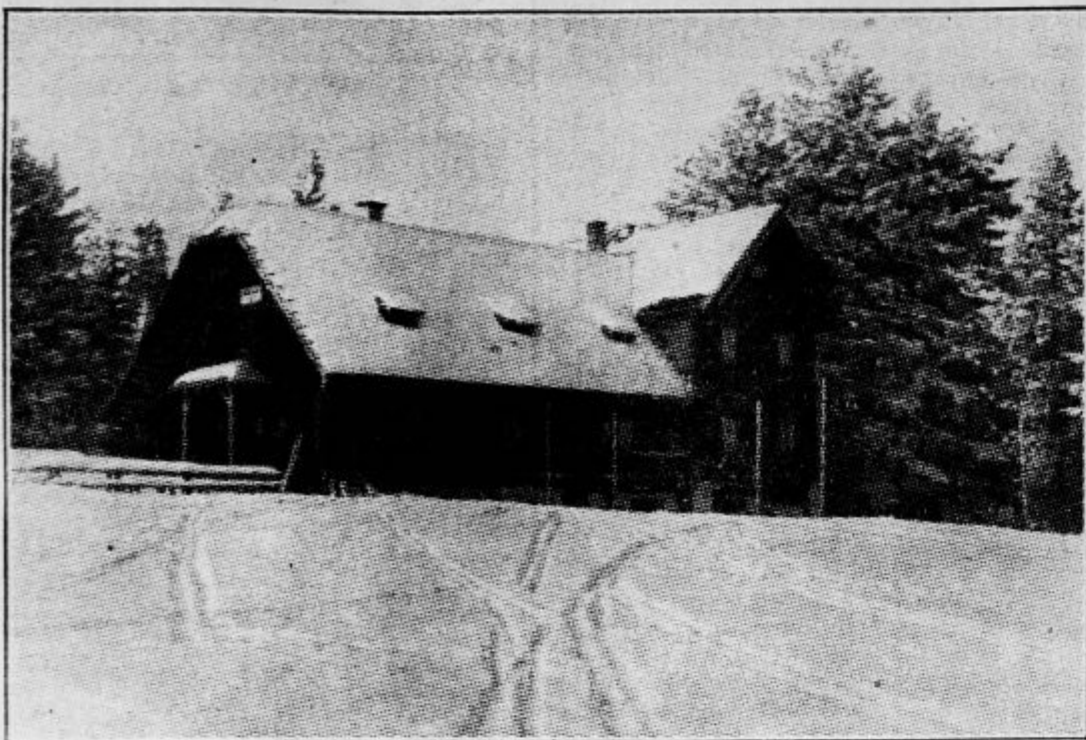
Bukarešta, 27. avgusta. Pri Fogararu se je bli nocoj poskušeni atentat na ekspresni vlak iz Bukarešte. Atentat so se v zadnjem trenutku preprečili. Ko je vlak že vozil proti postaji, je opazil železniški čuvaj, da je več metrov tratične razdrtil. Tik pred varnim mestom se mu je posrečilo ustaviti prihajajoči vlak in preprečiti veliko nesrečo. Domnevaajo, da so atentat zasnovali isti komunisti, ki so nedavno hoteli pogubiti v zrak fogararsko smodnišnico. K sreči je takrat eksplodiralo le 80 kg razstrelivnih snovi in ni bil nihče ranjen.

Obtožbe proti newyorškemu županu

New York, 27. avgusta. Č. Dočim newyorški župan Walker potuje po Evropi, zaseda senat države New York, ki proučuje ovadbe proti njegovemu poslovanju in upravnim neekorektnostim. Medtem je sam guverner Roosevelt dokazal, da je Walker nedolžen in da gre samo za podtikovanja ljudi, ki so hoteli tudi iz senata napraviti mesto senzacij za bulvarne liste.

Naši kraji in ljudje

30letnica Podravske podružnice SPD

Ruše, 27. avgusta.

Kdor je potoval pred 30. leti po temnih pohorskih šumih in prišel do sv. Aneha, je ostrel, ko je zagledal pred seboj lečo in primerno veliko cerkev ter starodavno župnišče. Sveti mir je vladal na zeleni trati, le stotine smreke in hojke so se majale in šumljale v tajnem pogovoru. Le kak ptiček se je oglašil na vrhu bradate hojke, le skok plahice srnice je popotnika preplasil.

Popotnik s kratkimi hlačami in klobučkom z ozkimi kraji je bil bela vrana. Danes, po tridesetih letih, pa zre popotnik sv. Aneha pred seboj majhno vasico. Poleg obširne matice Ruske koče, ki je do leta 1928 enonadstropen prizidek z osmimi sobami za tuje in veliko obednico, stoji znana vila Planinka z desetimi sobami. Čandrova koča s šestimi sobami in tako znana četrti koča z delavnico in skupnim ležiščem. Za Rusko kočo je moderna lednica s klavnico in drvarnico. Na severni strani pa stoji obširen hlev.

Vse to je delo in trud Podravske podružnice SPD v Rušah, ki obhaja baš letos 30-letnico obstoja. Ruše so slovele v avstrijski dobi kot narodno zaveden in napreden kraj. Poleg mnogih drugih društev so ustanovili vrli Rušani l. 1901. podružnico SPD, ki je bila druga na bivšem štajerskem. Krstili so jo za podravsko. Trudno in požrtvovalno je bilo društveno

delo v težkih avstrijskih časih, česar pa seveda ne razume današnji rod. Z mafkacijami, gradnjami potov in drugimi podrobnimi deli je začelo društvo delovati, a na plan je stopilo, ko je zgradilo leta 1903 Zigerov stolp. Usoda pa društvu in Zigerovemu stolpu ni bila naklonjena, kajti čez leto dni ga je zrušil vihar. Društvu so ostali lepi tisočaki dolga, pa vendar ni obupalo.

Leta 1906. se je začela graditi Ruska koča, ki se je otvorila leto dni pozneje. Z zgradbo te koče se je tudi položil temelj za ustanovitev slovenske turistike v naših krajih. Sv. Aneha ni bdel več sam sredi pohorskih šum. Poleg Ruske koče so rasle druge stavbe, promet se je silno naglo razvijal in danes ni skoraj dneva, da ne bi bilo obiskovalca v tej planinski postojanki.

Leta 1914. so mislili veliki nemško nacionalni govorniki, da je prišel čas, zadati našemu društvu smrtni udarec. 13. avgusta je aretirala cela četa orožnikov in vojakov društvenega načelnika zgodaj jutraj v postelji, ga tirala v dolino in potem z drugimi Rušani v Gradec. A pravica je zmagala.

Kakor je Podravska podružnica vedno tiho delovala, tako hoče na skromen način proslaviti svojo 30-letnico dne 6. septembra pri Ruski koči. Brez hrusa in trušča vabimo za ta dan stare in nove prijatelje Ruske koče in Podravske podružnice SPD na prijazen planinski sestanek.

Naše umetnice na jesenski razstavi

Ljubljana, 27. avgusta.

Jugoslovenske slikarice in kiparice so združene v »Klubu likovnih umetnic«. Organizacija obstoja že 4 leta, vendar bo letošnja razstava šele prvič kolektivno predstavila njih dela. Klub je priredil že dve razstavi v Zagrebu.

Letošnja razstava bo v Jakopičevem paviljonu in bo odprta od 30. avgusta do 21. septembra, vsak dan od 9.—17. ure. V nedeljo dopoldne ob 11. uri bo slavnostna otvoritev pod pokroviteljstvom dvorne dame Franje Tavcarjeve.

Razstave se udeležijo naše slikarice, starejše in mlajše: Henrika in Augusta Santlova, Anica Zupančeva, Mira Pregljeva, katerih dela smo že videli po naših razstavah in reprodukcijah. Najzanimivejše za nas bodo slike Elde Piščančeve, mlade primorske Slovenke, ki je študirala slikarstvo v Firenzi in Rimu ter je našim slikarskim krogom že znana, prediršo slovensko javnost bo pa stopila šele sedaj. Povabljeni so tudi najmlajša naša umetnica, Mara Jeraj-Kraljeva, ki bo s sedaj sliko skupno s svojim možem Tonetom Kraljem v cerkvi na Katinari pri Trstu. Lani je bilo nekaj njenih religioznih slik na mednarodni razstavi v Amsterdamu, kritiki strokovnjaki so prisodili naši umetnici izreden talent. Zanimiva je njena tehnika v slikanju na svilo.

Nasta Rojčeva, Zdenka Ostovičeva-Svica, Crnčič-Virantova, Reska Sandrova, Vera Bojničičeva, Auer-Schmidtova niso novinke: njih dela so uspešno obšla že mnoge razstave in marsikatero delo hrvatskih umetnic je že prodano v privatne domove in javne zbirke.

Tudi Dalmatinke so poslane precej del: Zoë Borelljeva, Cata Gattin-Dušinova, Zinaida Bandurova, iz Osijeka pa Elsa Rečniz.

Naše slikarice so povabile tudi nekatere svoje tovariške, ki sicer niso Jugoslovenke po materinem jeziku, a jih vendar družijo z nami sorodne vezi: Doroteja Hauser je Nemka Celjanka, Renée Gorjup-Dufour pa Francozinja, poročena z našim slikarjem J. Gorjupom.

Razstavljalke so se s priznanjem spomnile tudi prve naše slikarice, pokojne Ivanke Kobilčeve ter so uspešno obšla že dela tudi nekaj njenih slik.

Letošnja ljubljanska razstava likovnih umetnic bo vsakakor velik in pomemben dogodek v splošnem kulturnem življenju naše žene. Razstavljalke želimo obilo sreče, ne samo umetniškega priznanja, temveč tudi gnotnega uspeha. Če je trnjeva pot našega umetnika, je še težja pot umetnice. Pozivamo ljubljansko žensko, naj se te dni ne izogiblje ceste v Jakopičev paviljon, nego naj z obilno udeležbo pokaže svojo kulturno zavednost.

Fragment s tujskoprometne razstave

Kranjska gora, 27. avgusta.

Tujsko-prometna razstava na letošnjem ljubljanskem jesenskem velesejmu ni zanimiva samo radi tega, ker je prva te vrste, temveč je zanimiva že iz tega razloga, ker je nekakšna konkurenčna razstava med posameznimi našimi tujskoprometnimi postojankami in obenem jasen vpogled, kako se je razvijal in spopolnjeval posamezni kraj, da je dosegel ono višino, na kateri se nahaja danes. Da ima razstava tudi svoj propagandni značaj, je povsem jasno in popolnoma upravičeno. V propagandne svrhe so pa odbrali razstavitelji svoj najboljši material, s katerim jim je možno razpolagati. Med tem materialom je pač prikazovanje naravnih posebnosti in krasot seveda najuspešnejše, saj vprav to tvori nekakšno celoto vseh atrakcij, ki morejo v posebni meri vplivati na gledalca, pa naj si je že tuje ali pa domačin. Da zaradi tega razstava ne more biti enostranska, je popolnoma razumljivo, saj je mnogovrstnost zadržana zaradi tega, ker so razstavili kraji, ki se skrajno razlikujejo med sabo in to po naravnih konstelacijah in po različnosti naziranja v tujsko-prometnih ozirih.

Da je mogla Kranjska gora razstaviti najzanimivejši in obenem učinkovit material, je povsem samo ob sebi razumljivo. Saj je Kranjska gora poleg Bleda in Bohinja bila prva, ki je pravilno in o pravem času razumela pomen sodobnega tujskega prometa in je desetletja žilavo delovala v tej smeri, da se stopnja spopolnjuje in se približi do onega položaja, ki ga zahteva od nje vedno bolj naraščajoči tujski promet. Zgodovino tega prizadevanja in borenja nazorno kaže vse material, ki ga je vrgla na letošnji razstavo in ki bo v marsičem poučljiv za vsakega, ki se zanima za tujski promet in se hoče poučiti o načinu, kako je treba domačin in tujo javnost zainteresirati za posamezni kraj.

Prikazovanje naravnih lepot in krasot nekaterih pristno planinskih partij dosega v polni meri svojo učinkovitost, dasi so nekatere slike menda že malo preveč salonske in že davno izrabljene, ker so do sedaj služile samo v svrhu navadne reklame. Kranjska gora se prikazuje zanimivo samo zaradi že splošno znane prirodne posebnosti, ki je obsežna v dolini Velike Pišence, v vršičnem predelu in morda tudi v starem okviru Prokletih polje. A vendar se splošno opaža, da Kranjska gora gledalec in obiskovalce razstave ni mogla presenetiti z novimi atrakcijami, ki bi skrajno ugodno poživile in razbistrile ves govoreči material. Takih atrakcij pa Kranjski gori resnično ne manjka, treba bi jih bilo samo vreči med svet, seveda v izbranih in premišljenem stilu.

V javnosti se je že večkrat poudarjalo, da naj Kranjska gora obrne vso svojo pozornost na nekatere predele v svoji okolici in jih odkrije svetu, kar bi jako unlivalo na uspešni razvoj borovškega letovišča ne samo z ozirom na tujski promet, temveč v polni meri tudi z ozirom na narodno gospodarstvo. Takih predelov ima še v zvrhah maki in v tako blizu letovišča, da se mora vsak čuditi, da jih Borovci ne znajo izkoristiti v svoj lastni interes. Naj omenimo za danes samo slikovite in naravnost originalne partije iz splošno nepoznane soteske Male Pišence, o kateri seveda manjka na razstavi vsi podatki, dasi bi bile vprav te partije nekaj svežega in obenem učinkovitega, kar bi celotno sliko našega letovišča prikazalo svetu v novi in narav-

nost lepi luči ter bi napravilo ves kraj še bolj privlačen.

Da manjkajo na razstavi vse te privlačnosti je pač razumljivo, ker so vsi ti predeli iz popolnoma nerazumljivih razlogov svetu zaprti. V predvojnih letih so se nahajale povsod tod planinske steze, ki jih je vzdrževala podružnica SPD, a so v zadnjih letih popolnoma propadle in izginile. Prav posebno neumestno je, da se je opustila spodnja steza v Malo Pišenco, ki je sama na sebi kosček planinskega stroja, kakršnega najdeš le redko kje po svetu. Še bolj čudno pa je, da je lovška pot, vodeča slikovito po najkrajšem gorskem svetu, iz kdove katerih razlogov javnosti prepovedana še poleti, ko se tam ne prirejajo nobeni lovi.

Partije iz teh predelov bi morale pač blesteti na razstavi borovškega letovišča in je resnična škoda, da jih Kranjska gora ni postavila na razstavo. S tem bi bila mnogo profitirala, ker bi jo svet spoznal od strani, ki je nikakor ni pričakoval in bi bil radi tega popolnoma presenečen.

Nesreča v triglavski Severni steni

Mojstrana, 27. avgusta.

Glede na večeršnjo nesrečo v Severni triglavski steni, nam je podal dr. Pfristerer z Dunaja, ki je sam bil priča nesreče, nastopne podrobnosti:

V sredo dopoldne sta se podali z Aljažvega doma dve partiji avstrijskih turistov v Severno triglavsko steno. Prva skupina z dr. Pfristererjem na čelu je šela tri plezalce in je plezala slovensko smer, v drugi skupini pa sta bila dimnikarski mojster Fritz Jung in slikar Karl Wolschitz, oba iz Gradca, ki pa sta si izbrala takozvano nemško varianto. Fritz Jung je znan kot prav dober plezalec in je tudi plezal naprej. Oba smela turista sta razmerno naglo prodrala v Severno steno in kmalu sta bila v takozvani Nemski ruti, kjer pa ju je doletela nesreča. Pfristerer in njegova tovariša sta opazila oba Gradčana na dokaj ekspozirani točki in vsi trije so se hkrati začudili njuni smelosti. Eden izmed njih je celo pripomnil: »Res sreča, da se kaj ne zgodi!«

Komaj pa je to izrekel, so začeli vsi trije rušenje kamenja, takoj nato pa močan krik: »Abgestürzt!« Ta klic je veljal njim in bilo je očividno, da je eden izmed turistov strmoglavil, drugi pa je opozoril drugo skupino na nesrečo. Ističasno, ko je zadonel krik, je dr. Pfristererjeva skupina tudi opazila, da se je Jung prevagal in padel kakih 40 metrov globoko, kjer pa je obvisel na polici. Imel je toliko moči, da si je kmalu opomogel in splezal do prijatelja. Jung in Wolschitz sta nato ostala v steni, kajti del stene, ki sta jo imela še preplezati, je zelo ekspoziran. Jung je bil nedvomno poškodovan.

Ker dr. Pfristererjeva skupina ni bila zadosti opremljena za eventualno reševalno akcijo, so splezali vsi trije preko stene in nato obvestili osebniika na Kredarici o nesreči. Nesreča se je pripetila ob pol 3. popoldne in kmalu nato je bila obveščena o dogodku tudi Mojstrana. Zvečer je bila

Pri športu, kakor pri duševnem delu,

zdravemu kakor okrevanja potrebnemu nudi kava Hag, kofeina prosta zrnata kava, popolen užitek kave, brez vsakega škodljivega razdražljivega delovanja, katero zmanjša delavne sposobnosti.

organizirana reševalna ekspedicija, katere se je udeležilo 11 članov. Med temi so bili Blaž Gregor, Janez Hlebanja, Feliks Zima, Miha Potočnik, Janez Lah, Joža Čop in drugi. Ekspedicija je krenila proti večeru skozi Kot ponesrečenca na pomoč.

Dr. Pfristerer pa se je še popoldne preko ledenika vrnil v Severno steno javit Jungu in Wolschitzu, da je vse ukrepano za njuno rešitev in da naj v steni potrpita. Oba turista sta ostala vso noč v steni. K sreči sta bila dobro opremljena za prenočevanje na prostem, imela pa sta tudi srečo, da je bila poč brez padavin, toda zelo hladna. Gotovo pa je, da sta ponesrečenca zelo izčrpana in da njun položaj na skrajno ekspozirani točki ni ugoden.

Danes do 5. popoldne se ekspedicija še ni vrnila in o dejanskem stanju obeh turistov še ni ničesar znano. Ob 5. je prispel v Mojstrano s Kredarice tudi eden izmed nosačev in poročal, da ob pol 3. na Kredarici še ni bilo ničesar znanega o usodi obeh turistov.

Dr. Pfristerer je v imenu svojih rojakov vašemu dopisniku izrazil zahvalo reševalni ekspediciji, ki je tako požrtvovalna ter je takoj odšla na pomoč.

Samo še ob 4. in pol 8. uri zvečer opereta iz veselega študentovskega življenja

Vesela srca

Käthe Dorsch in H. H. Bollmann
Veselo — humor — dovtipi — zabava — petje

Ob 9¼ otvoritvena predstava jesenske sezone

Telefon 2124.

ELITNI KINO MATICA

Danes ob 9¼ uri zvečer

Premiera!

OTVORITVENA PREDSTAVA VELIKE JESENSKE SEZONE

z izvrstno šaloigro ljubavnega šarma

Če diplomati ljubijo ...

»OPERA REDUTA«

Krstna predstava v Jugoslaviji. Film, ki je pravkar žel triumfalne uspehe v Berlinu in prejel nad vse laskave kritike ...

Svetislav Petrovič — Liane Haid — Georg Aleksander

Kot dopolnilo največji film domačega izvora: Kralji. Visočanstvo prestolonaslednik Peter ter kraljeviča Tomislav in Andrej kot smučarja na Bledu.

Predprodaja vstopnic od 11. do

Telefon 2124.

12½ ure dopoldne.

ELITNI KINO MATICA

Nekaj statistike iz ljubljanskega mestnega socialno-političnega urada

Brezposelnih je vedno več — Pregled brezposelnosti po strokah

Ljubljana, 27. avgusta.

Socialno-politični urad na magistratu ima navzlic temu, da smo v poletju in da se zde vsi ljudje zaposleni, še vedno veliko dela. Sleherni dan prihajajo ubožci, ki prosijo podpor in navajajo vse mogoče razloge v svojih prošnjah. Največ prosilcev je primorskih beguncev. V uradu so postali posebno letošnje leto vse bolj natančni v pogledu razdeljevanja podpov, kajti izkazalo se je, da so bili nešteto krat tudi zlorabljeni. Včasih niso pomagale niti najbolj natančne informacije in so našli prosilci nešteto trikov, da so prikazali svojo revščino v čim večji grozoti, a so česedje prosilcev dobro vedeli, da niso baš tako nujno potrebni podpora. Imeli so pač drugačen vpogled v način njih življenja, kakor pa organi, ki so skrbeli za informacije, pa v marsikakem primeru niso dobili pravih. Navzlic takim malim sleparijem, ki so se godile in se bodo še vedno godile ne samo pri nas, marveč tudi drugod, pa drži dejstvo, da je v Ljubljani, čeprav ni velikega, veliko revščine, zlasti tam, kjer jo skrivajo do skrajnosti.

Socialno-politični oddelek na magistratu je izdelal tabelo podpora brezposelnim, ki so se izdale od leta 1923. do leta 1930. Iz te tabele je razvidno, da se je socialno stanje prebivalstva od leta 1923. čedalje bolj poslabšalo in je prosilo za podnoro leto za letom več brezposelnih oseb. V letu 1923.

je podpirala občina 1247 oseb ter izdala podpora 142.658 Din, v letu 1924. je podpirala 1237 oseb in izdala 144.570 Din, v letu 1925. 1436 oseb in izdala 165.878 Din, v letu 1926. 1362 oseb in izdala 147.675 Din, v letu 1927. 1051 osebo in izdala 149.245 Din, v letu 1928. 2197 oseb in izdala 280.549 Din, v letu 1929. 2608 oseb in izdala 299.058 Din, v letu 1930. 2879 oseb, za katere je žrtvovala 296.901 Din. Skupaj 14.467 oseb, za katere je skupno izdala občina 1.626.534 dinarjev.

Mestna ogrevalnica je bila otvorjena 9. decembra 1929. Ogrevalnica služi tudi kot azil za potujoče delavce in za one, ki nimajo stalnega bivališča. Prostor je urejen povsem primitivno, a le toliko udobno, da je mogoče v njem prenočevati. V tem pogledu se bodo razmere zboljšale, ko bo doživel nov dom za brezposelne in podpore potrebne. Obisk ogrevalnice je bil precej močan in se je je posluževalo tekem zimskih mesecev dnevno po 60 do 80 oseb.

Pregled brezposelnih po strokah v letu 1930. izgleda takole: trgovskih sotrudi-kov 157, kovinarjev 279, zasebnih uradnikov 292, zidarjev 191, delavcev-težakov 418, mizarjev in tesarjev 112, monterjev in mehanikov 174, čevljarjev 193, krojačev 128, soboslikarjev 51, grafičnih delavcev in knjigovozov 22, natakarjev 57, slug 172, nekov 98, mesarjev 37, služkinj in kuharic 74, raznih pa 424.

Različni in pestri bodo posamezni oddelki: načrt in slika hiše, zgrajene po načelih smotrenega gospodinjstva; preprosto meščansko stanovanje, malo stanovanje z eno sobo in kuhinjo, stanovanje poklicne žene, kotichek za dojenčka, njegova prehrana in odnema; štedilnik in kurivo; nakupovanje kuhinjskih in gospodinskih predmetov; pospravljanje in snajenje stanovanja, kuhanje in pranje; gospodinsko knjigovodstvo in knjižnica; delovna obleka gospodinje; higijena v gospodinjstvu, pri družini in pri gospodinjstvi sami; domača lekarna; gospodinski proizvodi iz domače industrije.

Takoj v prvi koji bodo razstavljene vse potrebne stvari za teoretično pojasnjevanje novodobnega gospodinjstva. Pri razstavi sodelujejo razni domači zavodi in podjetja, tako da bo priveden obenem tudi zrcalo naše domače proizvodnje sile ter bo zanimiva za moški in ženski svet.

Razstava novodobnega gospodinjstva

Ljubljana, 26. avgusta.

Letošnji velesejem je napravil veliko uslugo žensstvu: z razstavo novodobnega gospodinjstva je dvignil ugled ženi, ceno onemu ženskemu delu, ki je bilo doslej brez vrednosti in spoštovanja. Tam, kjer se bodo vrstili paviljoni z najmodernejšimi proizvodi novega časa, bo stal tudi paviljon s kraljestvom žene: s kuhinjo in s sobo, z vsem njenim podrobnim delom in stremeljem.

Pod vodstvom ge. Kraigherjeve bo razstavila Zveza gospodinj vse, kar more dvigniti pametni napredek domačega življenja in dela. Osnovno načelo novodobne gospodinje je: doseči čim večji uspeh z najmanjšo porabo moči, časa in materiala, delo pa mora biti vestno, odgovorno in vsebinsko polno.

Pedagoška centrala je z dobro uspehim tečajem dokazala, da si je s svojim dosedanjim delom priborila velik vpliv na reformo našega šolstva. Udeleženci so se razšli s tečaja z dobro voljo tudi zato, ker je banska uprava z znatnim deležem pripomogla, da se je tečaj tako dobro obnesel v prid šolstva in naroda.

Skrbi in nade gornjeradgonskih vinogradnikov

Gornja Radgona, 27. avgusta.

Od vseh strani je slišati veselo klopotanje priljubljenih klopotcev — oznanjevalcev zorenja grozdja. To oznanjevanje pa je tem veselejše, ker se obeta našemu vinogradniku zopet dobra vinska letina. Trsje in grozdje je bilo do zadnjega časa prav dobro razvito, nekoliko neugodno pa je začelo vplivati deževje zadnjih dni. Lepe jagode so začele pokati. Tu in tam se je pojavil ovidj in nizko viseči grozdi so začeli gniti, vendar pa še ovidja in gnilebe doslej ni veliko. Peronospora je nastopila v nekaterih legah na gornjih listih. Ako deževje preneha ter nastopijo solčni dnevi, so še izgledi za dobro in obilno trgatve. Toča je poškodovala deloma zapadne lege do 30%, tu in tam pa tudi več. Delo po vinogradih je opravljeno razen tretje kope, katero so vinogradniki opustili to leto samo zaradi slabih gospodarskih razmer.

Vinska trgovina se doslej še ni prav nič poživila, povpraševanj po vinu ni. Marsikateri vinogradnik ima v svojih zalozah še ogromne količine vin prejšnjih letnikov, tako da si je v upravičenih skrbah za posodo za letošnji obilni pridelek. Cene vin letnika 1928 znašajo po 3 Din, so pa nekateri prodali letnik 1929 celo po 1 Din, samo da vnovičjo vsaj delno svoje zaloge in na ta način pripravijo prostor za nov pridelek. Cene letniku 1930 so od 4.50 Din naprej. Pri takih cenah se našemu vinogradniku ne obeta, da bi prišel kmalu do potrebne gotovine, ki jo rabi pri gospodarstvu in za plačilo davkov.

Za vse izraze sočutja in za spremstvo na zadnji poti moje matere — vsem iskrena zahvala.

IVAN PODRŽAJ, vininar

„MODERNI HOTEL“

oficijni organ za hotelstvo in turizem Jugoslavije izda:

Hotelski vodič i kalendar 1932

ki bo obsegal poleg koledarja za sledeče leto vse zakone in odredbe, ki se nanašajo na hotelsko industrijo ter popis vseh hotelov, penzionov in sanatorijev.

HOTELIRI! Poslijite nam podatke. Hotelski vodič in kalendar 1932 bo tiskan v jugoslovenskem in nemškem jeziku v 10.000 izvodih, in se bo razdelil brezplačno. Cena oglašaja: cela stran Din 600.—, pol strani Din 325.—, tretjina strani Din 225.—. Ti oglasi se plačajo v naprej potom našega pošto-čekovnega računa br. 36.999. Pošljite tekste oglasov čim prej! Naslov v naslovnem delu stane Din 25.— 10650

Administracija »Moderni hotel«, Zagreb, Margaretska 1

Iz življenja in sveta

Mrzlica brez bolezni

Dvojna temperatura zaradi gibanja

Prof. Feer iz Curiha pravi v nekem članku, da so med otroci, ki jih starši privedejo k njemu v zdravniško preiskavo, čisto krat takšni, ki kažejo lahko mrzlico, a le, če jim meri temperaturo v debelem črevu, dočim jim je temperatura pod pazduho povsem normalna. Če ležejo ti otroci v posteljo, jim postane tudi v črevu temperatura normalna, a se jim takoj zviša, če spet vstanejo.

Vzrok za ta čuden pojav ni bolezen, temveč zvišanje v mišicah proizvajane toplote

v spodnjih organih, ki se bolj gibljejo. Če ti organi mirujejo, tedaj izgine naravno tudi pojav mrzlice. A tudi pri odraslih so opazovali čisto takšno narast temperaturo v črevu, včasih n. pr. po tekah v teku, celo do 40 stopinj C, seveda le za malo časa. Pretopla obleka, topla, slabotnost mišic, soparno vreme povzročajo včasih takšno mrzlico brez nadaljnjih naporov in pri zelo občutljivih otrocih zadostuje celo preobila jed. Seveda ni ta mrzlica prav nič nevarna.

Amerika v očeh znamenitega Evropeca

Amerika ni svet dolarjev, ampak dežela neumornega dela in namestu cerkev dedujejo v njej vseučilišča

Francoski pisatelj André Maurois tako le opisuje Ameriko:

Evropec rad očita Američanu, da živi samo za dolarje. To pa ni tako. Američan živi samo za delo. Američani ne kupijo denarja zaradi denarja, ampak zato, ker nimajo nobenega drugega posla. Želja po imetju je v Ameriki manjša kakor v pr. v Franciji. Samo, da si Francoz rad predstavlja omejen kapital, od katerega obreži bi lahko živel na stara leta. Američan, ki ne pozna pohajškega življenja, pa dela do smrti in obogati samo zato, ker ne more drugače.

Mlado ljudstvo ceni samo delo. Moški mora imeti pisarno ali tovarno, kjer preživi večji del dneva. Kdor nima pravega opravila, pa se v svojih svetih urah zapre v pisarno. Pohajšat, ki ubija čas s čitanjem knjig, ogledovanjem razstav in dvorjenjem ženskam, je v Ameriki neznana prireditev. Ni ga moškega, ki bi si drznil igrati to vlogo. Zenske bi ga v tem primeru hudo karale.

Vprašal sem mlado Američanko, ki je dolgo živela na Francoskem: »Kaj ste pri nas najbolj opazili?« Odvrnila mi je: »Če povem, boste strmeli. Bila je čisto postranska stvar. Starovala sem v Rue de l'Université. V pritličju hiše je bila majhna trgovina. Nekega dne sem morala kupiti rokavice, n sem se napotila tja. Kako pa sem se začudila, ko sem našla vrata zaprta. Naslednji dan sem vprašala prodajalko: »Včeraj ste bili pač bolni?« — »O, ne,« mi je odvrnila, »vreme je bilo lepo, pa sem zaklenila trgovino in se šla solnčiti v gaj...« Vidite, ta odgovor mi je odkril neznan svet.

Neki profesor, ki ima Francozinjo za

Kakor v Boccacciu

V Olomouci imajo zopet dogodek, ki gre od ust do ust in se vrača nazaj s tisoč okraski in dodatki, da ne izgubi privlačnosti, ki mu jih daje pesniška domišljija. Jedro in snov zgodbe pa sta resnična.

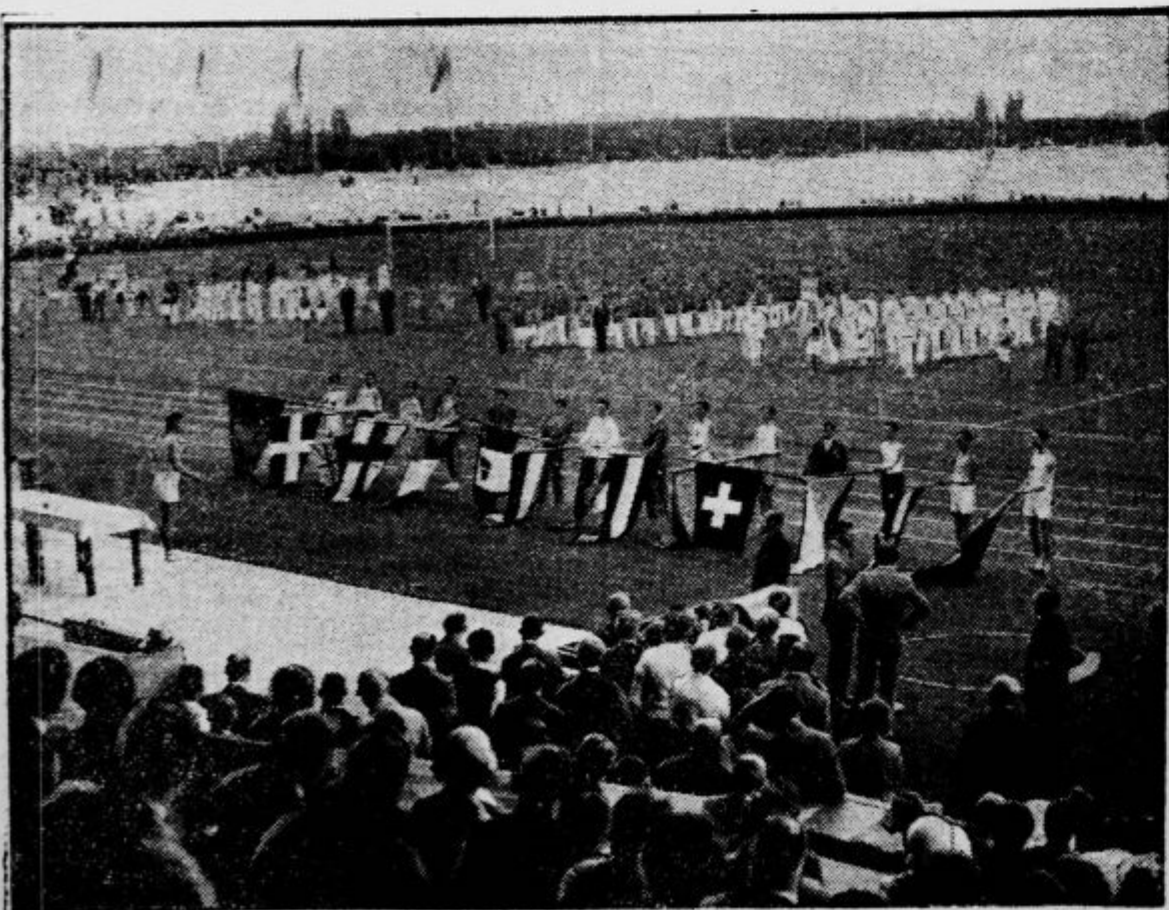
Neki trgovec se je pred kratkim oženil z lepo in ljubko deklico. Njun zakon je bil srečen. Možu ni prišlo na misel, da bi se kdo drznil posegati v njegovo zakonsko last, in to kljub temu, da so lepi gospe Gerdi dvorili nešteti oboževalci. Trgovec se je zaradi njih čutil samo počaščenega.

Nekega dne pa je prišel domov ob ne navadni uri in je zasnil pri svoji ženi mladega odvetnika dr. N., sicer znanega družabnega odličnika in znanega svetnika v pogledu nedotakljivosti svojega bližnjega žene. Mladi mož si ni vedel drugače pomagati iz zagate, kakor s pobegetom skozi okno. Trgovec pa si ni dal vzeti pravice in je hitel za ubežnikom po ulicah. Groteskni lov je zbuhal po Olomouci obilo smeha. V mestnem parku je trgovec dohitel tatu svoje žene in ga je v nekem grmu tako premlatil, da si gotovo ne bo upal kmalu zopet v podobne obiske.

Pesnik z več poklici

Tudi Slovenci poznamo z odra francoskega dramatika Marcela Pagnola, avtorja »Topaze«. Pisateljska slava mu ni zamagljala smisla za praktično življenje in tako je poleg pesnika postal tudi tvorničar avtomobilov. Toda gospodarska kriza je ustavila njegov obrat. Ne za dolgo. Kajti Pagnol se je takoj nato lotil zvočnega filma in tudi uspel. Pravijo, da mu ta izprememba prav dobro de, materialno in duhovno in da je s svojim delom zadovoljnejši kakor vsi pesniki in tvorničarji ter filmski režiserji tega sveta, ker se nikoli ne naveliča dela, ki mu je v duševno razvedrilo, obenem pa mu donša gromotne koristi.

Tretja mednarodna olimpijada gluhomemih

V Nürnbergu se vrši mednarodna olimpijada gluhomemih. Zastopanih je 14 narodov. Slika prikazuje prisego pred otvoritvijo iger

Najnovejša številka

ilustrovane tedenske revije

»ŽIVLJENJE IN SVET«

je izšla z naslednjo vsebino:

Papir govori in poje
Vsak lahko izdeluje sam gramofonske plošče (slika)

Bolnikova povest (napisal Cvetko Golar — ilustr. E. Justin)

Bombazne plantaze uničujejo (slika)

Svetlobne konzerve

Hormoni in njih pomen v zdravilstvu

Indija — dežela bogov (slika)

Avstralska rasa (slika)

Silke iz življenja in sveta

Gospodar življenja (W. Armstrong — ilustriral E. Justin)

Ali je ljubezen bolezen? (Prof. A. Low)

Razvoj letalstva v silki in besedi

Elektrika v vrtnarstvu (slika)

Campbell — letalec in dirkač (slika)

Somrak bogov v Hollywoodu (slika)

Karikature

Tedenski jedilni list

Antično in krščansko čudežno zdravljenje

Automobilski statistika Evrope

Humor v slikah

»Življenje in svet« izhaja vsako nedeljo in stane polletno (zaključena knjiga) 40 Din, trimesečno 20 Din, mesečno 8 Din. Posamezna številka 2 Din po vseh trafikah. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Neobičajna poroka

se je vršila te dni v Londonu. Črni princ Menolulu, znan vsej sportni Angliji, se je poročil z mlado Angležinjo miss Nellie Adkins

Kolera leti po zraku

V Iraku divja kolera, ki razsaja posebno v Basri. Smrt kosi neusmiljeno. Zato so poslali po zraku iz Basre v London zaboj s kulturami kolere. Zaboj se ima oddati čimprej laboratoriju v bolnišnici St. Mary, da preiščejo vsebino cev. Bacil, ki širi kolero, bodo v laboratoriju izločili in izdelali serum za cepjenje bolnih in zdravih prebivalcev, da se epidemija zajeti in ustavi. Kakor je prišla kolera iz Basre v London, tako pojde iz Londona v Basro serum zoper kolero po zraku.

Bolnišnica St. Mary v Londonu je glavni stan za pobijanje epidemičnih bolezni. Ta zavod ima največjo zalogo serumov na svetu. Laboratorije vodi sir Almoth Wright, ki je med svetovno vojno odkril serum proti tifusu in rešil sto tisoč ljudi življenj. V laboratorijih te bolnice so doslej napravili že 37 vrst serumov, ki so se vsi obnesli. Vsako leto pošljejo iz njih 440 galon serumov v vse kraje sveta. Galona drži približno 4 in pol litra. Serum se torej tukaj izdelujejo v množinah kakor drugod prijetne pijače.

Wilkinsonov neuspeh

Sir H. G. Wilkins, letalec, raziskovalec, lovec, vojni korespondent in filmski fotograf, povrhu vsega še Avstralec, mož je klene volje in železnih živcev, se vrača v civilizacijo. »Nautilus« je v bližini severnega tečaja odpovedal in nastopa pot med ljudi.

Ob tej priliki je umestno pojasniti, kaj je gnalo Wilkinsa na severni tečaj v »železni krst«, kakor so nekateri listi imenovali nesrečno podmornico. Wilkins je iskal najkrajše morsko pot od svojega izhodišča Floride na Aljaško preko severnega tečaja ter zvezo med Evropo in severno Azijo. Hotel je najti tok, ki veže imenovane dežele med seboj pod ledom. Ker pa bi takšna pot trajala mogoče dolgo časa, je bila podmornica opremljena z žagami za led, da si v primeru nevarnosti in sile lahko obnovi zalogo iz zraka. Kakor vse kaže, je letošnje ekspedicije konec, a Wilkins, ki je znan po svoji žilavosti, gotovo ne bo popustil in bo odpravo ponovil ob prvi priliki.

Fordovi nameščenci sadijo povrtnino

Henry Ford je izdal naredbo, da morajo vsi pri njem zaposleni delavci, ki imajo družino, v prostem času sadiiti povrtnino v lastnih vrtovih. Kdor nima lastne zemlje, jo dobi zastoj na razpolago. Delavci, ki se ne bi pokorili tej odredbi, bodo takoj odpušteni iz službe. Tudi v evropskih Fordovih podjetjih se bodo ravnali po teh načelih in bodo morali delavci obdelovati zemljo ter pridelovati povrtnino za lastno potrebo.

Sladkorne tvornice zapirajo

Zaradi omejitve izdelovanja sladkorja bodo letos na Češkoslovaškem zaprli več sladkornih tvornic. Nekatera podjetja bodo izdelovala sladkor samo v sirovi obliki. Več tvornic na Moravskem je ustavilo obzato vanje do nove sladkorne letine.

Evropske plavalne tekme v Parizu

Pogled na plavalni stadion v Tourellesu med skakalnimi tekmami. Levo v krogu: Madžar dr. Barany, ki je dosegel evropsko prvenstvo v crawlu na 100 m. V tej disciplini so se Madžari odrezali najboljše med vsemi

Tatvine „skrivnostne roke“ v vlakih

Drzni podvigi mednarodnega tatu in pustolovca, ki je kradel na železniški progi Dunaj — Trbiž

V Celovcu so prijeli po več tednov trajajočem opazovanju nevarnega mednarodnega železniškega tatu, ki je ogražal vse avstrijske vlake na progi od Dunaja do Trbiža. Letos poleti se je namreč na tem sektorju primerilo toliko drznih tatvin, večinoma v spalnih vagonih, da je policija bila primorana poostriiti pažnjo napram potujočemu občinstvu.

Vse tatvine so se izvršile v sličnih okoliščinah. Tat je vedno iztegnil roko od zunaj skozi odprto okno v kupe, pobral iz mreže ali s polic, kar se mu je zdelo vredno, in izginil. Podvigov se je loteval v trenutku, ko se je začel vlak premikati in potniki niso posvečali pozornosti svoji prtljagi. Večinoma se mu je na ta način posrečilo pokrasti ročne torbice z denarjem in listinami. Okradenci so vsi prestrašeni

ugotovili tatvino, ko je bil vlak že daleč z odhodne postaje.

Te dni je bil na ta način okraden v Brežah vladni svetnik Hübner z Dunaja. Tat mu je odnesel aktovko iz krokodilovega usnja, v kateri je bil nakit in drugi predmeti. Hübner, ki je takoj opazil tatvino, je nemudoma obvestil vlakovspremo osobje ter orožnike iz okolice Brež. Orožnikom se je res posrečilo izslediti tatu v osebi 29-letnega Karla Wittmanna iz Odrina, pristojnega v London. Našli so ga v neki gostilni, kjer je popival. Wittmann se izdaja za pisatelja potopisov, ampak ni dvoma, da gre za tatvino na železnici od Dunaja do Trbiža na njegov rovaš. Pri njem so našli razne dragulje, več ur, listnic in sličnih predmetov, ki ga močno obremenjujejo. Oblast je moža zaprla in uvedla proti njemu natančno preiskavo.

Strahotne poplave na Kitajskem

Poplavam na Kitajskem, s katerimi je prizadetih 16 milijonov ljudi, se je pridružila strašna lakota in razne epidemije. Težko poškodovane kraje pa je obiskal te dni še tajfun, ki je zahteval več sto žrtev in je še povečal bedo, podrl zopet 1000 hiš in potopil nekaj sto džunk. Poplavljenе pokrajine kažejo nadse žalostno sliko in sličijo mrtvemu morju. — Na sliki vidimo bežance preko ceste v mestu Yneng-Kiangsu, provinca Hunan

Prosvetni minister priporoča vino

Francoski prosvetni minister Roustan je razposlal vsem šolam in šolskim nadzornikom okoliščino, v kateri na pesniški način opisuje vrline in prednosti francoskih vin. Pravi, da se čuti dolžnega pospeševati plemeniti trtni sok. V okoliščini poudarja velike zasluge narodnega gospodarja Yvesa Guyota za Francijo in pristavlja, da živi od pridelovanja vina na Francoskem 7 milijonov ljudi.

Ampak vse v vsem: Roustan ne pozablja, kje je meja med dovoljenim in nedovoljenim. V isti sapi, ko kaže na pogubosne posledice zavijanja alkohola, ne pozabi omeniti, da se pobija nezmernost v pitju samo z zmernostjo in na nekem mestu poudarja: »Tisti, ki si privoščijo merico vina vsak dan, so toliko kakor zavarovani pred skušnjavo, da bi postali žganjepravci.« Francoski učitelji, veli minister, morajo odločno pobijati alkoholizem, toda ne smejo pozabiti, da bi v primeru, da bi vino izginilo iz kleti, stopilo na njegovo mesto žganje, kar bi pomenilo veliko večjo strast

Bikoborilka gre v samostan

Iz Lime prihaja vest, da odhaja slovetna peruška bikoborilka Mya Hollaréz, edina borilka z biki na svetu, v samostan. Ta dama, ki so ji vzdeli naslov »kraljica arene« je hči znane bikoborske rodbine in je v svojem več let trajajočem matadorskem poklicu pokončala več nego tisoč živali. Nekoč jo je neki bik celo nabodel na roge in jo tako nevarno ranil, da je v sili več tednov med življenjem in smrtjo. Hollarézova šteje sedaj 24 let in pravi, da se je naveličala bikoborbe. Ogromno premoženje, ki ga je nabrala v krvavi areni, je poklonila samostanu v Pascu, kamor odhaja za prednico.

Narščanje raka v Švici

Švicarski zdravstveni urad je izdal statistiko, ki ugotavlja, da je Švica tista nesrečna dežela, katere prebivalstvo najbolj trpi na raku. Ta zavrtna bolezen pokosi v Švici več ljudi kakor jetika. Zvezni svet, ki je vzel žalostno poročilo na znanje, je takoj določil kredit 20.000 švicarskih frankov za proučevanje vzrokov mogočne razširjenosti raka. V Švici prevladuje zlasti žlezočni rak in v mestih so obolenja mnogo bolj česča kakor na deželi.

Vsak dan ena

Novi stražnik (naredniku, ki mu je odkazal službo v zloglasnem delu mesta): »Prav za prav bi morala biti tu dva stražnika.«

»Prav za prav že, toda na tem kraju smo izgubili že preveč mož.«

Harry Sinclair Drago:

Seviljski pevec

To je bila dobro premišljena žalitev, ki je Marijo popolnoma strla. Celo mama Carmen je kar zabuljala z očmi.

»Ulična deklina!« je zamrmrala La Rumbera tako glasno, da so jo vsi slišali. Lolin odgovor je bil samo hladen, kovinski smeh. Od kipa je stopila k Juanu in ga poljubila za uho. S tem je hotela vsem navzočim pokazati intimnost svojega razmerja do njega. Zvijaje se v bokih, je šla nato k divanu, se vrgla nanj in drzno položila noge navzkriž.

Vsem je bilo, kakor da se je v hišo priplazila kača.

»Kakšna lepa rodbina je to!« je rekla Lola, bičaje prisotne s svojim zaničljivim pogledom. Marija se je privila k stricu, kakor da bi ga prosila, naj se vsaj on zavzame zanjo. Lola je videla v njenih očeh toliko zaničevanja, da se je sklenila takoj maščevati.

»Tak vi ste tista mlada seniorita?« je vprašala s hinavsko ljubeznivostjo. »Kako lepi ste! Ni čudo, da je moj Juan v vaši bližini za nekaj časa pozabil name.« Obrnila se je k Juanu in veselo nadaljevala: »Juan, ti si imel zmerom dober okus! Če bi me kdaj prvaril z grdo žensko, ti ne bi nikoli odpustila.

Juan je stal kakor kip in buljil v tla.

»Pridi k meni, dragi!« ga je klicala Lola. »Saj sem ti vse odpustila. Poljubi me!«

Ali Juan se ni ganil. Stric Esteban je strmel vanj, kakor da še vedno ne bi mogel verjeti svojim očem. Čutil je samo to, da postaja položaj neznošen.

»Kaj pomeni to?« je zavpil.

»Saj vidite,« je z mrtvim glasom rekel Juan, »Lola se je vrnila.« In čuteč, kako mu nastaja v srcu mrtvaška praznosta, je z opotekajočimi se koraki stopil k Loli.

»Da, Lola se je vrnila!« je vzklila ona s histeričnim smehom. »In šč kako se je vrnila!« Segla je Juanu okoli vratu, se privila k njemu in ga jela strastno poljubljati. Njegov obraz je bil obrnjen v stran od navzočih, tako da niso mogli opaziti strašne boli, ki se je razodevala v slehernem drhtanju njegovih črt.

»Tak se to se je moralo zgoditi! Podlež, propalica! Prekleti nepridiprav!« Stric Esteban je čutil, kako ga po malem mineva: zavest. »Saj ni pri pameti! Zmešalo se mu je!« je vikal ubogi stari.

»Ne, Juan me ljubi!« je ognjevit odgovorila Lola. »Samo mene ljubi! Ta angel mi ga je hotel vzeti, a moj Juan se je vrnil k svoji Loli! Moj je, nikogar drugega ne!«

»Da, samo njen sem!« je ponavljal Juan, sam ne vedoč, kaj govori.

Marija je omedlela. Da, to je bilo kazen za vse, kar je bila zagrešila!

Borec se z nezvestostjo, je z jokajočim glasom zastokala: »Stric Esteban, odvedite me odtod! Spravite me odtod!«

Sele zdaj je bilo Lolino zmagovalstvo popolno. Ponosno se je vzravnila in s hinavskim sočutjem vzklila: »

»Videti je, da je ta mlada golobica res zaljubljena v Juana! Bogme velik ljubimec si, dragi moj!«

Stric Esteban je omahnil kakor pijan, a vendar je držal Marijo, ki mu je brez moči visela v naročju. Tisti mah je stopil v sobo Enrico Vargas. Marija se je iztrgala iz Estebanovega naročja in skoraj padla Enricu pred noge, zaklinjaje ga, naj jo odvede. Enrice, čeprav je bil nagle jeze, je vendar ljubil sestro. Poljubil jo je in se jel na vse kriplje truditi, da bi jo utolažil.

»Ne jokaj! Marija moja mala, ne jokaj! Saj sem ti vse odpustil. Vse to je bila samo zaboda, in zdaj te vzamem seboj. Boga zahvali, da sem prišel začasa!«

»Enrico, Enrico!« je jokala Marija. »Prav si imel, ko si mi govoril, da je svet grd in da so ljudje hudobni! Nič več nočem živeti zunaj! Nazaj hočem, v samostan! Pelji, oh pelji me spet h Gospu Sedem žalosti!«

»Da, da, popeljem te! Samo umiri se, sestra, daj!« jo je zaklinjal brat, boječ se, da ne bi Marija zblaznela od prevelike žalosti.

»Bojim se! Tako strašno se bojim!« je kričala v histeričnem napadu. »Reši me, brat! Pelji me v varno zavetje, kjer me človeška hudobnost ne bo dosegla!«

»Da, dete moje! Vrnili te bom Bogu. Njegova si in nihče te mu ne sme vzeti! V samostanu te pričakujejo!«

»Ali jaz sem grešila! Prekleta sem, Bog mi ne bo odpustil!«

»Marija, sestra moja! Bog ti je odpustil! Dajva, pojdiva!«

S počasnimi koraki je odpeljal Marijo proti vratom. Marija ni več mislila na to, da bi se upirala. Strta od bolečine in slepa od solz je omahovala ob bratovi rami, tako da jo je moral vzdigniti in odnesti čez prag.

La Rumbera je gledala ta prizor, ne da bi črhnila besedico. Čeprav je iskreno ljubila mladenko, se v tem trenutku vendar za vse blage sveta ne bi bila čutila zmožne dati duška sočutju in pomilovanju. Srce se ji je skrčilo od bolečine, ko je slišala korake stotnika Vargasa, kako je s svojim plenom odhajal po stopnicah. Tišina po vsej hiši je bila tako globoka, da se je razločno slišal udarec hišnih vrat, ki so se za zmerom zaloputnili za Marijo... Sele ko je začela ta udarec, se je La Rumbera zavedla.

SOKOL

Sokolstvo pri odkritju spomenika kralju Petru I. Osvoboditelju

Sokolstvo dravske banovine se bo polnočevno udeležilo velike narodne in državne proslave pri odkritju spomenika kralju Petru I. Osvoboditelju. Vsi člani v kroju iz vseh sokolskih društev se zberejo ta dan v Ljubljani, da pokažejo veličino Sokolstva in da na slovesen način manifestirajo za velikega borca svobode in udeležijo jugoslovenskega naroda. Sokolske čete s svojimi prapori bodo izkazale čast in hvaležnost njemu, ki je rešil naš rod iz dolgotrajne sužnosti. Sokolska disciplina nas kliče, naj se odzovemo vsak Sokol.

Sokolstvo se bo zbralo na telovadišču Ljubljanskega Sokola ob 8.15 zjutraj. Tu bo imela vsaka župa točno določen prostor, kjer se bo izvršilo članstvo vsake župe v vode po 10 četverstopenj. Vse župni načelniki javi po ureditvi svoje župe število članov in praporov br. Jesuho, ki ima skrb za celotno ureditev. Župe bodo korakale v povorki po abecednem redu.

Sokolska konjenica se bo zbirala na cesti ob bivšem kinu Tivoli s celom proti železniški progi.

Vrstni red povorke je nastopni: sokolska konjenica, godba, savezni načelnik, načelnik in tehnični odbor, savezno starešinstvo, slede župe po abecednem redu in sicer: župni načelnik, župni tehn. odbor, prapori župe in posameznih društev, župno starešinstvo, vodnik prvega voda, prvi vod in tako dalje.

Odhod iz zbirališča je ob 9. po Bleiweisovi, Gosposvetski, Dunajski cesti, Tavčarjevi, Komenskega ulici, Resljevi cesti, jubilejnu mostu, Kopitarjevi ulici, Krekovi, Vodnikovem trgu, Pred škofijo. Vse članstvo se že na zbirališču razdeli v 4 enake kolone brez ozira na pripadnost k posameznim župam. Te 4 kolone se ob prihodu na mesto v ulici Pred škofijo postavijo ena poleg druge od desne na levo, da zaprejo vso ulico. Konjenica se ustavi v Medarski ulici in v kolikor bi ne bilo tam prostora še v Lingarjevi ulici.

Praporščaki odidejo s prapori pred spomenikom.

Po odkritju se uvrste prapori zopet na svoja mesta. Konjenica se postavi na čelo povorke, nakar defilira Sokolstvo v istem redu, kakor prvotno, mimo spomenika in se vrača dalje po ulicah: Mestni trg, Stari trg, St. Jakobski most, Čopova cesta, Lmonska cesta, Rimska in Bleiweisova cesta nazaj na telovadišče Ljubljanskega Sokola, kjer se razide.

Odkritje spomenika bo ob vsakem vremenu. Legitimacije za vožnjo naj si oskrbe posamezna društva pri svojih občinah ali neposredno pri odboru za odkritje spomenika v Ljubljani. Za povratek so veljavne le one legitimacije, ki so overovljene po odboru za odkritje spomenika, da se je dotičnik udeležil slavnosti.

Društva, ki žele skupno prehrano, naj javijo točno število članov do 1. septembra. S prijavo vred pa naj poslije po 15 Din za osebo na naslov: Jugoslovenska Sokolska Matica v Ljubljani, Narodni dom. Nakaznice za prehrano dobi vsak pooblaščenec za svoje društvo v pisarni Jugoslovenske Sokolske Matic.

Za celokupno Sokolstvo položi vенец na spomenik savez sam, zato društvom in župam ni treba polagati vencev. Morbitna nadaljnja navodila bodo objavljena v dnevniki.

Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Šiški

bo priredilo v nedeljo 30. t. m. veliko tradicionalno »komarjevo veselico« v prostori Stepičeve gostilne. Na sporedu bo poleg godbe in petja tudi bogat srečolov in ples. Cisti dobiček je namenjen gradnji novega Sokolskega doma, čigar pomen za šišenski okraj, posebno še v socialnem pogledu za revno dečo, smo že večkrat poudarjali. Prireditelji zato vujudno vabijo prebivalstvo, prijatelje Sokolstva in bratska sosednja društva, da v nedeljo čim številneje prihitijo v našo sredo ter tako podpro naše delo v občo korist vseh šiščanov.

Jezdni odsek Ljubljanskega Sokola poziva vse člane, da se sigurno udeležijo važnega gostanka danes ob 18.30 v društveni pisarni Narodni dom.

Sokol v Ljubnem na Gorenjskem. Vabimo Gorenjce na slavnosti polaganja temeljnega kamna za Sokolski dom v nedeljo 30. t. m. Spored, čigar glavni točki bo sta polaganje temeljnega kamna in velika veselica, bo zelo pester. Podprite naše mlado sokolsko društvo, ki je že po par mesecih obstoja pričelo graditi svoj dom! V nedeljo vsi v Ljubno! Na svidenje!

Sokol na Bledu bo v nedeljo 30. t. m. ob 15. otvoril na novo urejeno telovadišče z javnim nastopom vseh oddelkov. Letno telovadišče, ki je po legi in razsežnosti eno najlepših na Gorenjskem, ima prostora za

200 telovadcev ter bo opremljeno z vsem orodjem za telovadbo in lahko atletiko. Društvo se kljub visoki seziji, ki absorbira vse moče članstva, izredno lepo razvija ter ima močne oddelke, ki jih vodita ambiciozni načelnik br. Anton Stare in Marija va načelnica s. Jožica Kapusova. Pri nastopu in veselici bo sodelovala mornariška godba.

Sokolsko društvo Velika Pirešica namerava prirediti v oktobru tombolo in prvi javni nastop. Društvo se pod vodstvom staroste br. Teržana, načelnika br. Oplotnika ter načelnice s. Mirnikove in ob sodelovanju mnogih poštvalnih bratov in sester lepo razvija. Zal se moramo boriti z mnogimi zaprekami. Vljudno prosimo vse prijatelje Sokolstva, da v prihodnjih dneh ne zavrnejo bratov in sester, ki bodo zbirali dobičke za tombolo in jih ne pustijo oditi praznih rok. Društvo so darovali vrli fantje, brata Anton in Jožef Veber ter Jožef Guzelj in Jožef Podlesnik 225 Din namesto streljanja pri podružnici Sv. Ožbalda. Lepa hvala!

Sokolsko društvo Slivnica pri Mariboru priredi na Mali smaren 8. septembra v Slivnici na grajskem travniku ob državni cesi svoj prvi javni telovadni nastop. Sodelujejo sosedna bratska društva in čete ter vojska. Spored: Ob 14. zbirališče pri slivniški šoli, povorka skozi vas in položitev venca na spomenik padlim vojakom, pohod na zletno telovadišče, kjer bodo pozdravili in drugi govori. Obenem proslavimo 10letnico vladanja Nj. Vel. kralja. Telovadni nastop vseh oddelkov in srečolov in narodno sokolsko veselje na verandah Lesjaka. Vabimo narodno občinstvo, da se v obilnem številu udeleži prvega sokolskega nastopa v Slivnici.

Sokolski Glasnik se spominja v svoji zadnji številki 75letnice smrti poznanejšega češkega pisatelja in novinarja k. Havlička-Borovskega. Predmetni članek je napisal br. dr. Bičanič. Nadalje je na naslovni strani izvrstna slika Nj. Vel. kralja s prestolom naslednikom v sokolskem kroju ter so pričobni pozdravni telegrami ob priliki 10. letnice vladanja Nj. Vel. Nadalje je priobčen veliki govor zamenika staroste češkega Sokolstva br. Truhlara o Sokolstvu, ki ga je imel ob priliki velike telesnovojne razstave v Pardubicah na zbrano sokolstvo. Ostali del lista obsega razne vesti iz žup in društev.

Pogoji za sprejem na državno tekstilno šolo v Kranju

1) Učenci morejo biti samo redni; izrednih učencev ali privatistov šola ne sprejema.

2) Za vstop v I. letnik se morejo prijaviti učenci, ki imajo pogoje za vstop v višjo srednjo ali višjo strokovno šolo (t. j. absolvirano nižjo srednjo šolo z nižjim tečajnim izpitom ali kvalifikacijo, določeno po »Pravilniku o delovanju, redu in pouku na drž. tehniških srednjih šolah« čl. 60, odstavek b in c).

3) Vsak prijavljenec mora izpolniti prijavnico in jo kolkovati s kolkom za 5 Din. Prijavnice se dobe pri šolskem ravnatelju. Priložiti je treba: a) rojstni in krstni list, b) domovnico, c) zadnje šolsko spričevalo, d) (ako je kandidat že praktičiral v kakem podjetju) izkaz o praksi, d) (ako

kandidat ni bil v prejšnjem letu redni učenec kake javne šole) navrstveno izpričevalo.

4) Prijavljeni kandidati za prvi letnik morajo napraviti sprejemni izpit in sicer:

a) kandidati z malo maturo delajo samo psihotehniško preizkušnjo;

b) kandidati s kvalifikacijo, določeno po čl. 60 b in c »Pravilnika o delovanju, redu in pouku na drž. tehniških srednjih šolah«, delajo izpit iz sledečih predmetov:

1.) narodni jezik, 2.) geometrija, 3.) aritmetika, 4.) fizika, 5. risanje (snov iz teh predmetov se zahteva kakor za nižjo srednjo šolo, ozir. za nižji tečajni izpit); 6.) psihotehniška preizkušnja.

5) Izmed kandidatov, ki so uspešno dovršili sprejemni izpit in dosegli v vseh pogojih najboljšo skupno oceno, sprejme vodstvo 20 rednih učencev. Prednost imajo kandidati: a) ki so redno obiskovali večerne tečaje, b) s predhodno tovarniško prakso, c) prejšnje leto odklonjeni zaradi pomanjkanja prostora na zavodu.

Spored o pričetku novega šol. l. 1931-32.

1.) Prijave kandidatov za I. letnik bo sprejemalo ravnateljstvo dne 1. in 2. septembra (v opravičljivih primerih še 3. septembra dopolne).

2.) Sprejemni izpiti se bodo vršili 4. in 5. septembra od 9. do 12. ure.

3.) Popravilni izpiti se bodo vršili dne 1. in 2. septembra popoldne.

4.) Vpisovanje v I. letnik bo 9. septembra od 9. do 12. ure, v II. letnik bo 9. septembra od 15. do 17. ure.

5.) Šolsko leto se bo pričelo 10. septembra s službo božjo ob 8. uri.

6.) Redni šolski pouk se prične dne 11. septembra ob 8. uri.

ŠOLSTVO

Na javnih in zasebnih osnovnih šolah v Ljubljani bo naknadno vpisovanje za novo šolsko leto v torek 1. in v sredo 2. septembra od 8. do 12. Maša bo 3. septembra, 4. septembra pa reden pouk, ako šolska oblast ne ukrene drugače.

Na I. dekliški državni meščanski šoli v Ljubljani bo vpisovanje 30. in 31. t. m. in ne, kakor je bilo javljeno, 1. in 2. septembra.

Na tehniški srednji šoli bo vpisovanje v I. letnike vseh oddelkov od 1. do 5. septembra, v višje letnike pa 7. septembra. Sprejemni izpiti (samo na ženski obrtni šoli) bodo 7. septembra, ponavljalni izpiti se bodo pričeli 2. septembra. Red izpitov je objavljen na razglasni deski. Na geometrijskem odseku in na mizarski in strgarski delovodski šoli ne bo prvega letnika.

Na drž. dekliški meščanski šoli v Ljubljani (Prule) bo vpisovanje v vse razrede 30. in 31. t. m. od 8.—12. Vsak učenec plača 20 Din v fond za zdravstveno zaščito učencev.

Na drž. meščanski šoli na Rakeku bodo ponavljalni izpiti 31. t. m. ob 8. u., vpisovanje v vse razrede pa 1. septembra od 8.—12.

Na I. drž. dekliški meščanski šoli v Ljubljani bo vpisovanje 1. in 2. septembra.

Vpisovanje na drž. rečni gimnaziji v Mariboru bo 1. septembra od 8. do 12. Naknadni vpisi bodo od 2. do 5. sept. od 9. do 10. 11. sept. bo maša, 12. sept. prvi šolski dan.

POZOR MANUFAKTURA!

Svoji trgovini s čevlji sem priključil tudi

PRODAJO MANUFAKTURNEGA BLAGA NAJBOLJŠE KVALITETE

katero nudim zaradi upeljave po izvanrednih cenah.

Šifon mtr.	po Din 6.— do 10.—
Flanela za srajce	po Din 8.—
Barhent za obleke	po Din 11.—
Barhent rožasti za halje	po Din 17.—
Baržun v najnovejših vzorcih	po Din 20.— do 23.—
Flanelaste rjuhe	po Din 38.— do 45.—
Posteljne odeje	po Din 95.—
Dtto. klotaste fine	po Din 140.—
Volnina za obleke, 130 cm	po Din 40.— do 48.—
Dtto. za plašče, 140 cm	od Din 48.— naprej.

S kvaliteto in nizkimi cenami si hočem zasigurati stalne odjemalce.

Se priporočam

JOSIP ŠKERL,

Šolski dvored 8, pri Zmajevem mostu.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Novosti
Najnovejša služinska patentna železna zelo praktična slojstiva postelja s tapciranim madracom — praktična za vsako hišo, hotel, za putniške avto, v spalnici, v kabinah, v tovornih kolonijah, Stane Din 390.— Razpoložljiva poštom in železnico po povzetju.

Lesena služinska patentna zelo praktična slojstiva postelja s tapciranim madracom. — Stane Din 280.—

Poljska patentna postelja s slojstivo praktična za turiste, vojske in za turistične kolonije, Stane Din 350.—

Liegestuhl praktičen za letanje in sedenje, Stane Din 150.—

Po tem imam čisto novo perje kg po Din 48.— čisto belo gosje kg po Din 135.— in čisti puh kg po Din 250.— L. BROZOVIC, ZAGREB Mica 21. III.

Juto za embalažo ima vedno v salgi

Mirko Mlakar

Ljubljana

Staničkova ulica 51.

Telef. 29-47

Pri tej seriji nudimo vam zares višek kakovosti po posebno ugodnih cenah. Za plošče in filmpak.

Certosport

Preglejte ta aparat in on vam bo ugajal. Dobiva se v vseh boljših fototrgovinah.

191/4

Lipski stavbni sejem (Leipziger Baumesse)

v okvirju velesejma za stavbne, hišne in pogonske potrebnosti, že več kot deset let shajališče strokovnjakega sveta

Najugodnejša nakupna in prodajna prilika za stavbni material in stavbne stroje. Strokovna znanstvena predavanja o napredku stavbarstva na polju: gradbenega postopanja in gradbenega materiala (ognjavarne gradnje)

Traja

od 30. avgusta do 3. septembra

Pojasnila daje:

W. Erken, Zagreb

Starčevićev trg 6/I, telefon 75—91.

10654

ZAHVALA

Povodom prerane smrti našega ljubljenega soproga, sina, brata itd., gospoda

Fridolina Benigerja

izrekamo iskreno zahvalo vsem darovalcem krasnega cvetja in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in ki so nam stali na strani v težkih trenutkih, a posebno še njegovemu predstojniku sodnemu svetniku g. dr. Janu in njegovim gg. tovarišem iz Ljubljane in Krškega

Ljubljana, Krško, dne 27. avgusta 1931.

10672

Mira Beniger in ostalo sorodstvo

